

Zakłady aktywności zawodowej

CO TO JEST?

Zakład aktywności zawodowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką tworzoną w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności i osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną.

PODMIOTY UPRAWNIONE DO UTWORZENIA ZAKŁADU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ:

- powiat,
- gmina,
- fundacja,
- stowarzyszenie,
- inna organizacja społeczna, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

WARUNKI JAKIE MUSI SPEŁNIĆ ORGANIZATOR W CELU UZYSKANIA STATUSU ZAKŁADU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ:

- zatrudnianie co najmniej 70 % osób niepełnosprawnych (stan zatrudnienia w zakładach aktywności zawodowej ustala się w osobach), w szczególności skierowanych do pracy przez powiatowe urzędy pracy:
- zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, w tym osób, w stosunku do których rada programowa warsztatów terapii zajęciowej zajęła stanowisko uzasadniające podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej. Jednakże stan zatrudnienia osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności nie może być wyższy niż 35% ogółu zatrudnionych,
- przystosowanie obiektów i pomieszczeń użytkowanych przez zakład aktywności zawodowej do przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Ważnym elementem jest także uwzględnienie potrzeb zatrudnionych w zakładzie osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania ich stanowisk pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (toalet, stołówek) i ciągów komunikacyjnych,
- zapewnienie doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej, poradnictwa i usług rehabilitacyjnych,
- uzyskanie pozytywnej opinii starosty o potrzebie utworzenia zakładu aktywności zawodowej na danym terenie.

WNIOSEK

Wniosek o utworzenie zakładu aktywności organizator składa do marszałka województwa, z którym również zawiera umowę o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów utworzenia i działania zakładu. Zawarcie umowy poprzedzone jest negocjacjami w przedmiocie warunków tej umowy oraz wysokości dofinansowania ze środków PFRON.

Maksymalna kwota dofinansowania ze środków PFRON kosztów tworzenia zakładu aktywności zawodowej nie może przekroczyć 65% tych kosztów. Natomiast w przypadku dofinansowania działania ZAZ nie może przekroczyć 90%.

DECYZJA

Decyzję w sprawie przyznania statusu zakładu aktywności zawodowej, potwierdzającą spełnianie wszystkich warunków, wydaje wojewoda.

ZAKŁADOWY FUNDUSZ AKTYWNOŚCI

Organizator zakładu aktywności zawodowej tworzy zakładowy fundusz aktywności na który przeznacza:

- uzyskane dochody z prowadzonej działalności,
- środki pochodzące ze zwolnień z podatków lokalnych (rolnego, leśnego i od nieruchomości),
- środki pochodzące z nieodprowadzanych zaliczek na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Zakładowy fundusz aktywności przeznaczany jest na zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych np. na zakup sprzętu i wyposażenia pomagającego osobie niepełnosprawnej w samodzielnym życiu i uczestnictwie w życiu społecznym w lokalnym środowisku, pomoc w przygotowaniu, budowie, remoncie i wyposażeniu indywidualnych i zbiorowych form mieszkalnictwa

chronionego dla osób niepełnosprawnych, a także na kształcenie, przekwalifikowanie i szkolenia itp.

UWAGA!

Nie zgodne z przepisami wydatkowanie środków zakładowego funduszu aktywności lub nieprzekazanie środków tego funduszu na wyodrębniony rachunek bankowy, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, w którym uzyskano te środki obliuguje do dokonania:

1. zwrotu 100 % kwoty tych środków na zakładowy fundusz aktywności oraz
2. wpłaty w wysokości 30 % tych środków na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło ujawnienie wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnego z przepisami lub niedotrzymania terminu do przekazania niewykorzystanych środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy.

Wpłata, 30% środków nie obciąża zakładowego funduszu aktywności.

W razie likwidacji lub utraty statusu zakładu aktywności zawodowej, wykreślenia organizatora z ewidencji działalności gospodarczej lub Krajowego Rejestru Sądowego, likwidacji lub upadłości organizatora zakładu aktywności zawodowej, środki publiczne otrzymane na utworzenie zakładu aktywności zawodowej oraz niewykorzystane według stanu na dzień zaistnienia którejkolwiek z tych okoliczności, środki zakładowego funduszu aktywności podlegają niezwłocznie wpłacie do PFRON.

PODSTAWA PRAWNA

- art. 29 oraz 68 c ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2021, poz. 573 z późn. zm.);
- art. 38 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1426, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz.U. z dnia 24 lipca 2012 r., poz. 850 z późn. zm.).